

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، القی
آیلغی ۳۰۱، غروشدر .

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۷)، القی
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سننده دائره مخصوصه

اضطرابات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلاکه . وفاق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدله یین یازیلر اعاده
اولونغاز .

ایضطرابات

۱۳۳۰ (۱۳۳۰) ۱۳۳۰

اضطرابات

رساله مزین آلمدیغی کوسترک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی بر غرته طرفندان
انتباس اولونه پیلایر .

§

کسوبلرک، امضالرک وضع و اوقوتاقلی
اولمسی و آبونه صره نومروس محتوی
بولونمس لازندر .

§

ممالک اجیبیه ایچون بونه اولر
درمیلریشک و انسرجه ده یارلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمانه یه در اولدیغیک
واضعا پیلدیلمسی رجا اولنور .

ایشان کوروب طورویور ، بن ، ایلک مکتوبمده سویله دیکم کبی واقعات اوزرنده یورویه چکم . بزم معرفتلمز ایچون معلوم دیدم ؛ فقط اوکادائر سویله یه چکرم ده معلومی اعلان قبلندن اولمایاجق .

بزم معارفزی عصرلردنبری لازم وضعیته برآقان ، بر تورلو قیمیلا آیمان ، بوراده هر برده ارتکاب ایتدی کمز خطا یوزندن ایلهری کلش . بیلسکی ایله خارجی وواقعی تقرب ایتمهک یاناشامشز . بیروت نهدر ، اقلیمی ، خلقی ، محیطی نه ایستر ؛ بونلری دوشونمه مشز . فقط زمان ، احتیاج بزه قولاق ویرمه مش . آلابیلدیکنه یورومش . شیمدی برده باقیورز که برورده بزم « لسان دین » من اولان عربجه بی ، بزم دینداشلمز اولان عربلر ؛ اجنبی مکتبلرنده تحصیل ایدیورلر ؛ بزم لسان رسمی حکومتز اولان عثمانلیجه بی ؛ ینسه بزم دین و حکومت قاردهشلمز اولان عربلر ؛ اوکوباجق ، اوکره نه چک یر بولامیورلر . عسکرلک اولماسیدی ، چارشوده تورکه آکلار نفس متکلم وحده بولونامازدی . حال بوکه بوراده فرانسه زجه نک قرق بیسک نفس متکلم مع العیر ! ی اولدوغنی باکا حذاقت وقوف اربابندن بری سویله دی وقولاقلم تصدیق ایتمهک باشلادی . محیطک کندی لسانی ده ، عربجه ده اغیار النده . تورکه نک ایسه صاحبی آرانه آرانه بولونامیور . شوراده ینه طورامایاجم سویله یه چکم ، عربجه مسلمان خواصک لسانی اولمالی ؛ عثمانلی لسانی ده عثمانلی حکومتی هر کسه اوکرتمه لی . صدردن آیرلیم ؛ بو اوغراد بیغ مسئله ؛ آیربجه یازمایه دکر محشرلردنر .

معارفک شیمدیکی لازم وضعیتی ، متعددی یه قاب ایده لم دیبیم . درماغز یوق ، فقط هیچ اولمزه تدافعی بروصیت آلمایه حال وقالمزک مساعدسی واردر . هم بو ، برحق در ؛ استفاده ایتمین معاتب اولور . زواللی بیروت ؛ هر طرفدن اوزاتیلان مائدت عرفان قارشیسنده عادتاً شاشیرمش قالمش . معارفک ایتالیانی ، انگلیزی ، فرانسوزی ، هر نوعی وار . بورالره میل ایدنلر ، نیچون ایدیورلر ؛ بونک سببی بزدن باشقه هرکس آکلماش . یاخود بزده آکلماشزده ، یاریشه چیقیشه مامشز . سببی شو ؛ چونکه اورایه کیرنلر ؛ بیروت حیاته حاضر لانا بیلیورلر . برکره متعددن دینان ملتلردن برینک لسانی ، هرشی دن فضله برسوخله اوکره نیورلر . نانیاً حیاته ایشلهک اولق ایچین لازم کن جهازلری آلابیلیورلر . ثالثاً ؛ یورغون دوشمه یورلر ؛ کوچلی ، قوتلی چیقیورلر . بزم عرفان عثمانیزده مع التأسف بو خاعلر یوق ؛ حیاته حاضر لایا . میورز ، لسان اوکرته میورز . کنجلیکی لزومندن فضله یوردوغمز حالده بوکا مقابل اک مبرم سرمایه لری ویرمه یورز . کسدیرمه سوزله (عملی) اولامیورز . یوقسه ، مشاهده ذاتیم اوزرینه سویله یورم ؛ - بوراده اللهه بیکلرجه شکرلر ، بوسنه شرف تأسس ایدن بر مدرسه عالیهمزک دخول امتحانلرنده بولوندم ، آکلادم . - بزم بوکونکی ناقص واسطه لی مکتبلر مزبیله تدریسات نظریه جه ؛ اجنبی مکاتب تالیه سنه تفوق ایدیور . بزک انی نظریاتیجی اولابیلیورز . فقط ایشله یه میورز . ایشله مکه استعداد سز لغمز ادعا اولوناس . بالعکس بز ، پک اعلا ایشجی اولابیلرز .

بزم زیارتیه کان بر ذات ، مفارقتنده بکا « بحرمک عشره - نده اولسیدیق ذات عالیکزی دعوت ایده چکدم . بو تصور بی عفو بو یوریکز « دینجه بزده بالمقابله « استغفرالله اندم . تشکر ایدرم . ذاتاً طرف عالیلرندن بویله بر دعوت وقوع بولسیدی مع التأسف قبولدن اعتذار ایده چکدم » جوابی ویرنجی ، صوک درجه ممنون اولورق نزدمن آیرلیدی . بو ذات سنی اولدوغنی حالده بو حیاتی ایله متحسس ایدی که ، جراً بویله معاملات نتیجه سنده هرایی عنصر بیننده آز چوق اتحاد و اتفاق ممکن اوله بیلیر .

(الهلال) جریده سی صاحب محترمی سنیلکله وعصیت مذهبییه ایله بالجه مسلمانلر نزدنده معروف ومشتهر بولندقلری حالده عاشورا مناسبتیه باش مقاله سنی شهادت حضرت حسین رضی الله عنه حصر ایتشیدی . مقاله بی کورنجه مشارایه حضرتلرینک اتحاد اسلام اغورنده نه درجه چالیشمق ایتسکلر نی تخمین وصمیم قبلدن بو حرکت عالیلر نی آقیشلادم .

هر ب اعانه سزده جانلدر :

مجاربه اثناسنده بر چوق کیمسلر - طبیعی بریلردن - زواللی اهالیدن اعانه طولادقلری حالده ، اعانات مذکورده نک بر قسمی وبعضیلری ده جمله سی درجیب ایشلدر . کالکوته اغنیابندن برایکی کیشی ده ؛ ی اعانه جمعیتنه رئیس ، دیکری ده صندوق اولدقلری حالده بر چوق یاره لر ویردکلر نی خلقه کوستروب ، صوکره بر یاره ویرماملدر ؛ فقط خلقدن طولادقلری مبالغی استانبوله کوندرمشلدر . استانبوله کی وکلا ایسه بوحریرلری هندیلرک بویوک ایدرلری تلقی ایدیورلر که ، بونده خطا ایلورلر . بونلرک تطیفندن بالجه اهالی نفرت ایده چکدر . هر برده اولدوغنی کبی هندستانده ده بویله آلچاق ، ناموس سز حریرلر ، ایری وقوجه نام وعنوانلر آلتنده الهدن قورقایوب ، پیغمبر افند مزدن اوتانایوب هم اهالی محلیه نک کلاهنی قاعندن ، هم ده - عین زمانده - حکومت عثمانیه یه کندیلر نی نفوذلی وبویوک ذوات کبی کوسترمکدن ذره قدر حیا وحجاب ایتورلر .

فقط بو آلچقلری کرک کالکوته ده وکرک بونون هندستانده طنبیان قالمشدر . اسلامیت بویله میقروبلردن تطهیر اولدوغنی کون طبیعتیه تعالی ایدوب ذروه اعلا یه پیشیر ان شاء الله .

بهوالدن : س . م . توفیق

بیروت مکتبیلری :

۵

بیروتده عثمانلی معارف

« عرفانک ماتی ، حکومتی اولماز » ده بنلره اینانیرم . فقط بیروتده بر عثمانلی معارفی آرامقدن ده واز کچکم . مقتضای حال باکا بوراده معارف ایچون سویله بر تقسیم الهام ایتدی : (۱) معارف لازمه (۲) معارف متعدیه . بزم معارفز ، بو اده برنجی وصفی حازدر ؛ کندی حالنده کیمسه یه طوقومماز ، کیمسه نک ایسنده کوتوسنده اولمایان درویش نهاد بر عرفان عثمانیز وار . الله ایچون سویلنمک لازم کلنجه ؛ طوغروسی علم ، عرفانده شبهه سز بودر . حسباً لله اوکرتملی و اوکرتمه لی . علم ، علم ایچوندر . نهایت بر آزده یاشامق ایچون اولدوغنی قبوله تنزل ایدیورسهک اولور کیدر . اگر بیروتده کندی باشمزه قالسهدیق طوندوغمز یول ؛ بزنی مطلقاً جته کورتورردی . فقط حال بویله دکل ، بزم لازم معارفک قارشیسنده برده متعدی معارف وار . لازمدن مجهول کله دیکی ایچونمی نهدر بیلمم ، بزم معارفک حالی ؛ هر کسه معلوم . اوته کینه کلنجه ؛ او ، قلملری ، برج وبارولری ایچنده مجهول

فقط افنا بر تقلید ، فنا وفانی بر آکلایش ، بزی بوحاله کتیرمش .
 بوندن قورتولامایاجقیمی بز ؟ بن انشاءالله پک یقینده قورتولاجنمز
 امنیت ویرن مژده لر آلبورم . معارف عالمزك خطوط عمومیه سنده
 شویله بویله برقیملدانه وار . بوتنه بورالده اثرینی کوسترمکه باشلارسه
 باشقلرینك سنه لرده قازاندیغنی بز بوراده آیلرده اله کچیره بیلیرز . چونکه
 کندنی طوپراغمزدر ؛ کندنی دینداشلمز ، کندنی قارده شلمز ایچون
 چالیشاجنز .

بیروتده عثمانلی معارفی مسئلهسی ، بوتون مسائلک روحی در . بو
 کونکی بیروت ، یارینکی بیروت ؛ هپ اوکا معلتدر . اوکره ندکرمی
 سزه یازاجم . اوکره نه جک پک چوق شیلروار . ذاتا عثمانلی معارفک ایلك
 وظیفهسی ، بوراده کی عرفان مجادلات ومعاداتی احاطه ایده بیلیمکدر .
 بوندن صوکرآ آدم آتمایه صیرا کلیر . بوبللی باشلی مسئلهنی قاورامادن ،
 کلشی کوزهل یورویشلر ؛ فائده سز لکندن واز کچلم ، فقط اغلب احتمال
 مضر اولور . وطنمزی طانیلم ؛ بو کونکی کبی کندمزی اغیاردن
 اوکره نمک وضعیت الیه سنده قالمایلم . شرق ؛ یاشامق ایچون اولمشدی .
 بن ، بو کونکی شوق نسلنک جسدینه ، «روح» ک ، ایلك شعلا لر یله
 اشراق ایتمه باشلادیغنی کورور کبی اولویورم . کبی دیورم ؛ چونکه
 بنده اولسندم .

حارت بن همام

فیلیپین مکتوبلری :

۸

سنغاپوردن مفارقت

هنرمسلمانرینك بزه قارشى محبتلری :

کچن هفته مکتوبمه بیان ایلدیکم اوزره صفرا الحیرک یکر میسنه مصادف
 جهه ایرتسی کونی سنغاپوردن حرکت ایتدم . یوم حرکتده اهالی اسلامیه نك
 کوستردیکی تظامرات اخوتکارانه ادیان سائره اربابنك بحق غبطه سنی موجب
 اولمشیدی . مشهور فداکاران امتدن عثمانلیق محی مدراسلی حاجی حسین افندی
 حرکتدن برکون اول سنغاپور والیسنه کیدر ؛ اهالی اسلامیه دن یوزلرجه
 ذواتک تشییع مناسبتیله اسکله کیدن جانهدی یارم ساعت قدر اشغال ایده جکلرینی
 بیان ایله استحصال مساعده ایدر . جهه ایرتسی واپوره بینمک اوزره اسکله یه
 کلدیکنده برغبله لق تکبیر وصولوات ایله بنی قارشولادی . اوتوموبیلدن اینرایمز
 بوتون مسلمانلر اطرافه طوپلانیدی . مقام اقدس خلافت اولان مروهطیت خالصه لرینی
 اعلان ایچون برفرست مناسبه بیلدکاری شوملاقانی تجیلاً فوق العاده تظاهرا تده
 بولوندیلمز ؛ هرکچنه شربلر ، شکرلر توزیع ایدیورلر ؛ اوزرلرینه کل ، یاسمن
 سرپیورلردی . دیگر طرفدن کیمی الی ، کیمی آتکمی ، کیمی باصدیلم بری
 اوپیورلردی . وهله اولاده الی ویرمکدن امتناع ایتکم ایستدم ، حضاردن بعض
 ذوات بو حرکتک انکسار قلبلرینی موجب اوله جغنی ، کبرای اسلامیه حقدده
 بوصورتده اظهار تعظیم ایده کلدکلرینی ، خلافتی آکلاتمق پک کوچ اولدیغنی
 سویله رک اظهار رضا ایلککلکی توصیه ایتسی . آره لرندن آنجوق برساعت
 صکره قورتوله بیلدم ، همان اسکله طرفه کیده رک قییده طوردم ، یوکسک صدا ایله
 بیان تشکر ایتدم .

سنغاپورده صوک خطبیم :

سبق ایدن دعوتلراوزره سنغاپور جمعیات اسلامیه سنده وعرب جامع شریفنده
 ایراد ایدیلوب اهالی اسلامیه اوزرنده وحقی بعض انکلیز محالنده حسن تاثیر
 اجرا ایتدیکی آکلاشیلان مواعظ وخطب عاجزی به برخانه مشکین علاوه ایتکلکی
 دارالتعلیم جمعیتی رئیس الحاج محمد حکیم افندی التماس ایتمه وقتک عدم مساعده سنه
 مبنی مختصر اوچ نصیحتده بولنه بیله جکی سویلدم . نصایح واقعه شوقظه لر
 منحصردر ؛ اوامر الهیه وسنت سنیه به اتباع ، دنیا و آخرت ایچون چالیشورق
 دیگر ملتله عاماً واقتصاداً کسب تفوق ایتمه غیرت ، بین المسلمین تفرقه ایقاعندن
 مجانبت .

سنغاپور ساءلملرزه عثمانلی بایراقلری :

بولی متعاقب هر طرفدن « یشاسون اسلامیت ! » سسلری یوکسلدی ،
 عظیم آفتیشلر آراسنده ، بش وقیح طرفلری لوی پراحتشام عثمانی ایله رونقدار
 اولان استمبوطه ایندم . یانمه معتبران اسلامیه دن یکریمی بش ذات واردی .
 آرقه مزدن دیگر بر استمبوطه ییتشدی . بونده فرق اللی کیشی بولونیوردی .
 استمبوطلر دکزده بر ساعت قدر دولاشه رق بر تنزه بحری اجرا سندن صکره
 واپوره ییاشدق . بوراده دخی تکبیر صدالری آفاق طوتدی .

آمریقا غزیه محاربه لرده موفقات :

رفیقلمه برابر واپوره چیتدق . واپورده آسریقا غزیه محاربه لرندن بش ذات
 بنی قارشولادی . بعض شیلر سؤل ایده جکلرینی سویله رک مساعده طلب ایتدیلمز .
 بونک اوزرینه صالحونه کیروب هر برینه آیری آیری جوابلر ویردم ؛ سؤل لارک
 اکثریسی می جورفنی نك بویا بده کی سراجمتک در سعادتده نه صورتله تلق ایدلدیکنه ،
 آمریقا حکومتک بو حرکتی موجب ممنونیت اولوب اولدیغنه ، وظیفه م ، فکرم
 نهدن عبارت بولوندیغنه ودها دیگر بعض مسائل فرعییه عائد ایدی . سراجمت
 واقعه نك بر حسن تبعه پروریدن ایلری کلدیکی قویاً امید ایدلدیکنه ، آنک ایچون
 مقام اقدس خلافتجه مظهر اسعاف اولوب محافل اسلامیه ده دخی موجب ممنونیت
 اولدیغنه دائر ایضاحات لازمه ده بولوندیلم کبی ، وظیفه م اهالی اسلامیه یه
 اموردینه لرینی تعلیم ایتمه لر برابر فیلیپینده آمریقا حکومتک انک ای تبعه سندن
 اوللرینه سبب اوله جق ترقیات عامیه واقتصادیه یه بیکانه قالمالرینی لسان شریعتله
 توصیه ایلکدن عبارت بولندیغنی وایفای وظیفه ده فیلیپین حکومتی طرفندن تماماً
 مظهر تسهیلات ومعاونت اولدیلم تقدیرده نتیجه مطلوبه یه وصول محقق اولدیغنی
 افهام ایده جک مناسب جوابلرده ویردم .

قادیین میسپورلر :

محارلر اظهار تشکر ایدرک یاغدن آریلده قندنصرکه ایچلرندن بری کادی ،
 فیلیپینه کیده جکی خبر آلان ایکی قادیین میسپورینک همان عینی واپور ایله زامبو آنغایه
 متهی عزیمت بولونقلرینی خبر ویردی . فی الحقیقه یارم ساعت کچمه دن واپوره
 ایکی قادیین کادی که بنله برابر زامبو آنغایه کیده جکلرینی اثنای طعامده اکتلیورلردی .
 بزده دخی جمعیات خیریه تأسیس ایدیلوب چاراقظار عالمده نشر دین ایچون
 علمای کرامدن ذوات مناسبه کوندریلسه نه منر اکیسپورلر عجا ؟ ممالک محروسه نك
 هر طرفنده بولان معاشلی مدرسلر منر خریستیانلرک بوراده یه واران قیصقانچقلرینی
 اکتلاهرق اغنیای مسامینی بوکی جمعیتلر تأسیسنه تشویق ایتسونلر . حکومت
 سنیه ده بویا بده عهد سنه ترتب ایدن مظاهرتی یاسون . سنغاپورده محافل مختلفه ده
 ایراد ایندیکم موعظه لری ، وحقی عرب جامعه ده او قودیم خطبه یی محلی غزته لری
 درج ستون ایتدیلمز برقاچ انکلیزجه وملا یوجه غزته ده بومناسبتیله انتباه مسلمینه
 دائر مقاله یازدیلمز .

محمد وجیه الکیلانی

سنغاپور :

ع . اشرف اربب

« توسیع طباعت » مطبعه سنده
 باصیلمشدر